

Datum
2010-04-14
Ert datum

Diariernr
2010-608
Er referens

ROS
FÄ
Bo Zetterström
+46 10 240 53 32
bo.zetterstrom@msb.se

Konsekvensutredning avseende förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om utbildning och examination av förare som transporterar farligt gods

1 Bakgrund

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är behörig myndighet för transport av farligt gods på land. Myndigheten ska verka för att förebygga och skadebegränsa olyckor och tillbud i samband med transport av farligt gods. I detta ligger bland annat ett bemyndigande att utfärda föreskrifter.

MSB:s föreskrifter, ADR-S, om transport av farligt gods på väg och i terräng är baserade på bilagorna A och B till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR). I kapitel 8.2 i ADR-S finns bestämmelser om utbildning och examination av förare som transporterar farligt gods. Området regleras även genom individuella beslut från MSB.

MSB godkänner genom beslut vartannat år ca 220 utbildningsanordnare som ska genomföra utbildning av sk ADR-förare för transport av farligt gods. För närvarande finns ca 240 st lärare knutna till dessa anordnare. De flesta företagen inom området är alltså små.

Utbildningsanordnarna genomför förutom den direkta utbildningen även examination av förare. Proven sänds från MSB till lärarna innan examinationstillfället. Resultatet av examinationen sänds till MSB som utfärdar ADR-intyg.

MSB vill förtydliga de internationella bestämmelserna, kräva grundläggande utbildning av lärare, att utbildningsanordnare anger tid och plats för utbildning och examination av förare så att MSB har en reell möjlighet att genomföra kontroller etc.

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress
651 81 Karlstad

Besöksadress
Stockholm: Kungsgatan 53
Karlstad: Norra Klaragatan 18
Sandö: Sandövägen 7
Revinge: Revingeby

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msbmyndigheten.se
www.msbmyndigheten.se

Org.nr
202100-5984

Datum
2010-04-14

Diariernr
2010-608

MSB har dessutom formellt inte heller utsett utbildningsanordnarna att genomföra examination av ADR-förare.

2 Myndighetens förslag till föreskrifter

Godkännande av utbildningsanordnare

Inga väsentliga förändringar har införts angående ansökan att bedriva utbildning av ADR-förare.

Godkännande av lärare

Som tidigare ska utbildningsanordnaren till MSB ansöka om att få bedriva utbildning av förare som transporterar farligt gods. MSB kommer då också som tidigare att bedöma både lärarnas kunskaper och deras lämplighet som lärare samt därefter godkänna lärarna om kraven är uppnådda. Avsikten är dock inte att MSB vartannat år ska godkänna lärarnas uppdatering av kunskaperna om transportreglerna. Ansvaret att så sker läggs på utbildningsanordnaren till vilken läraren är ansluten. MSB kommer dock i samband med kontroll av utbildning och examination att se till så att lärarna har fått den kunskapsuppdatering som är nödvändig. Om en utbildningsanordnare anlitar en ny lärare ska dock ansökan förnyas.

MSB har tidigare år hållit uppdateringskurser för lärare. I samband med ikraftträdandet av dessa föreskrifter kommer eventuella kurser eller information från MSB inte att godkännas som uppdatering. Istället ska sådan uppdatering ske hos MSB förhandsgodkända utbildningsorganisationer (se nedan) eller genom annan utbildning som värderas i varje enskilt fall av MSB.

Godkännande av utbildningsorganisationer

De utbildningsorganisationer som avser att utbilda lärare får ansöka om detta hos MSB. Detta gäller både grundutbildning av lärare och deras kunskapsuppdatering vartannat år i samband med ny ADR-utgivning. När en utbildningsorganisation fått sina utbildningsplaner inklusive förfaranden för kontroll av lärarnas kunskaper godkända av MSB blir utbildningens innehåll förhandsgodkänd av MSB. Det innebär att MBS vid en ansökan från en utbildningsanordnare om att använda en viss lärare så kommer läraren att automatiskt bli godkänd avseende ADR-kunskaperna om denne gått grundutbildning eller kunskapsuppdatering hos en förhandsgodkänd utbildningsorganisation.

Om systemet med 2-års godkännanden försvinner kan resurser avsättas till annat. Ett utökad kontrollsystem med oannonserade kontroller av utbildning och examination av förare bör ge goda effekter mot fusk.

Genomförande av utbildning och examination

Tidigare har MSBs beslut om godkännande att bedriva utbildning av förare inte omfattat examinationsdelen. Beslutet var inriktat på utbildningen. Kravet på rutiner kring examination har tydliggjorts genom de nya reglerna om transportskydd. Krav har införts att utbildningsanordnaren ska ha rutiner att kontrollera elevernas identitetshandlingar. Ur administrativ synpunkt ska utbildningsanordnaren även ha rutiner så att eleven har de behörigheter som krävs för att kunna examineras.

2.1 Ikraftträdande

Utbildningsanordnare, som fått godkännande av MSB att genomföra utbildning, ska på nytt söka godkännande om detta senast 30 juni 2011. Detsamma gäller lärare som ska verka hos en utbildningsanordnare.

3 Problembeskrivning

MSB får ibland indikationer på att vissa lärare inte når upp till önskad kunskapsnivå. MSB får dessutom med jämna mellanrum indikationer på att vissa lärare inte följer den utbildningsplan som utbildningsanordnaren fått godkänd av MSB. MSB genomför regelbundet enkäter hos förarna för att upptäcka brister. Oanmälda kontroller på plats har visat sig svåra att genomföra hos vissa utbildningsanordnare då tid och plats för utbildning och examination ändras i sista stund.

Speciella problem gäller utbildningstiden, då vissa lärare genomför kortare utbildningar än godkänt. Det har resulterat i att några utbildningsanordnare har polisanmälts och fått sitt godkännande indraget.

4 Alternativa lösningar

En alternativ lösning till att ha externa utbildningsanordnare är att MSB genomför utbildning och examination i egen regi. MSB avser att i framtiden genomföra datoriserade provförfaranden som komplement till föreslagna föreskrifter.

5 Vilka berörs av förslaget

Ca 220 utbildningsanordnare (företag) och 240 lärare berörs direkt av förslaget. Ca 13 000 ADR-förare per år förväntas få en bättre utbildning.

6 Överensstämmelse med reglering enligt Europeiska union

Varje land får själva bestämma hur de organiserar utbildning av förare som transporterar farligt gods på väg. Det är den Europeiska överenskommelsen för transport av farligt gods på väg (ADR) som sätter de övergripande kraven. Bilagorna till ADR är även bilagor till Direktiv 2008/68/EG om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar.

Datum
2010-04-14

Diariernr
2010-608

7 Kostnader

MSB uppskattar att merparten av lärarna vartannat år kommer att genomgå utökad utbildning än de genomgår idag. Det ska dock tilläggas att många lärare redan genomgår denna form av utökad utbildning. För de lärare som redan genomgår återkommande utbildning i den nivå som föreslås förväntas inte några ökade kostnader uppstå.

Uppskattad extrakostnad p.g.a. förslaget till nya föreskrifter beräknas därför till 2,5- 4 miljoner under varje 2 årsperiod. Utslaget på varje ADR-intyg innebär det en ökning av kostnaderna med ca 150-200 kr från en ungefärlig nivå idag på ca 5-6000 kr. ADR-intyget ska förnyas vart femte år.

Samtidigt kommer den administrativa bördan att minska då tvåårs-godkännandena av organisationer och lärare tas bort.

8 Tidsåtgång

Den mesta tidsåtgången beror på det utökade kravet på utbildning av ADR-lärare dvs ca 2 dagar per tvåårsperiod.

9 Informationsinsatser

MSB informerar regelbundet om nyheter på sin hemsida. Lärare och utbildningsanordnare får dessutom kännedom om de nya bestämmelserna i samband med remissen som kommer att delges samtliga godkända utbildningsanordnare. Några särskilda informationsinsatser behövs därför inte. Vid ordinarie information om ändringar i ADR våren 2011 kommer även information om nya krav på utbildningsanordnare att ges.

10 Konkurrensförhållanden

Mindre seriösa företag får en ökad sannolikhet på kontroll från MSB samt ökade krav på utbildning av sina lärare vilket medför att konkurrensförhållandena bör bli bättre.

11 Reglernas övriga påverkan

MSB uppskattar att kunskapsnivån för många lärare kommer att öka och undervisningen för ADR-förare därmed förbättras. Utökade kontrollmöjligheter av utbildning och examination bör leda till att utbildningstiden hålls samt att examinationen genomförs på ett säkrare sätt. Säkerheten vid transport av farligt gods kommer därför att öka.

12 Konsekvenser för små företag

De föreslagna reglerna riktar sig enbart till små företag. Några av de företag som genomför få utbildningar per år förväntas inte genomgå återkommande utbildning av lärare och kommer troligen inte att kvarstå som utbildningsanordnare för förare som transporterar farligt gods.